

Отъ тѣхно-то врѣмя произлазя начало-то на Четьѣ-гѣ и на легенды-ты. Зачто-то и въ двѣ-ты Цркви начна да става обыкновеніе да ся поучаватъ отъ святый и достойный за подражаванье животъ на почитаемы-ты отъ тѣхъ великы и Богоугодны мѣжи, затова имъ правяхъ жизнеописанія и гы четяхъ въ опредѣленный день за праздника имъ, не само въ цркви-ты, нѣ дору и въ кѣща-та, (прекрасенъ и поучителенъ примѣръ за въспоминаніе!), и за това ся наричяхъ, четья, отъ четѣ, а у Латинци-ты *Legenda*, отъ *lego*, четѣ.

И така трѣбваше да ся съчини биографіѣ-гѣ и на наши-ты учители; въсточни-ти да ѣ съчинятъ зарадъ себе си, а пакъ Латинци-ти за своѣ-гѣ цркви. Нѣ бѣше вече късно; нѣколко столѣтія ся минахъ, и всичко ся пропустна, всичко ся изгуби: и првы-ти и втори-ти съчинявахъ, като извадимъ историческо-то истинно основаніе, своето разказваніе, както ся случаше.

И въ двѣ-ты Цркви Четы-легенды-ты толкова сѣ искривены едни отъ другы, толкова много сѣ сложны и противны, что то истый Шлецеръ ся отчая въ издыряніе-то имъ: „Кой ще има толкова трыбніе, казва той, да прочете много то тья рѣкописны листовѣ рѣдъ по рѣдъ, и кой може да бѣде толкова ученъ, дѣто да отдѣли злато-то на историческѣ-гѣ истинѣ отъ благочестивы-ты измышляванія?

Вѣистина и въ првы-ты и въ втори-ты има много благочестивы измышляванія, зачто инакъ не можяхъ да станѣтъ тья знамениты срѣщурѣчія между двѣ-ти, и произлязло-то отъ тамъ побръкванье въ понятія-та на дѣло-то. А да сравняваме едни-ты съ другы-ты иска много трыбніе и врѣмя, а едно-то исказванье срѣщурѣчія-та, които произлазятъ отъ това сравняванье не можѣтъ рѣши работѣ-гѣ, зачто не можемъ позна кой отъ тѣхъ е правъ, и кой не е правъ, ако не сравнимъ и двѣ-ты съ исторіѣ-гѣ Българскѣ и съ естественность-гѣ на събытіе-то. Затова да ся трудимъ да разумѣемъ по едни-ты само срѣщурѣчны на себе си легенды, това ще каже: *oleum et operam pendere*.

Въ сравненіе-то легенды-ты съ исторіѣ-гѣ и съ естественность-гѣ главно-то имъ прѣимущество е ветхость-та; то-